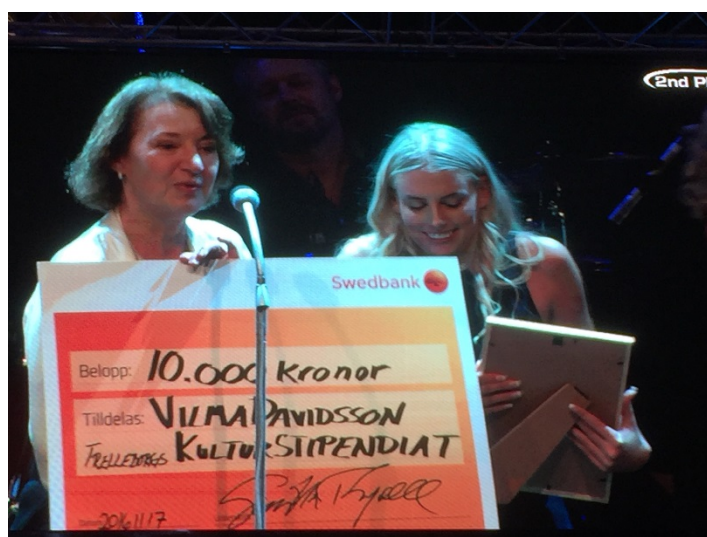

KN Dnr. 2016/51

KULTURPOLITISK STRATEGI 2017 – 2020 för Trelleborgs kommun

Innehåll

Förord	2
Begrepp	3
Kultur i Trelleborg.....	4
Förutsättningar	5
Strategier och åtgärder.....	6
Strategier/utvecklingsområden	6
Strategiska inriktningar	7
Den kommunala biblioteksverksamheten.....	7
Den museala verksamheten och kulturarvet.....	8
Kulturskolan	8
Allmänskulturen	9
Den ideella sektorn	9
Andra aktörer (professionella, studieförbund, religiösa samfund etc.).....	10
Lokaler och mötesplatser	10
Kulturens roll i samhällsbyggnaden	10
Kulturturism.....	11
Genomförande	11
Uppföljning	11

Förord

Ett dynamiskt, inkluderande och engagerande kulturutbud är av stor vikt för Trelleborgs kommun och dess invånare.

De positiva aspekterna av ett aktivt och meningsfullt liv påverkar hela samhället och folkhälsan. De mötesplatser som skapas inom kultursektorn är viktiga för många Trelleborgare oavsett ålder, kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och funktionsvariation.

Kulturpolitiken är ett av de medel som finns för att utveckla kommunen i rätt riktning för att stå rustad inför framtidens utmaningar.

Det är viktigt att Trelleborgs invånare och besökare uppfattar kulturutbudet i kommunen som attraktivt, varierande, innehållsrikt och tillgängligt.

Kulturnämnden beslutade 2015-10-13, § 81 genom verksamhetsplanen för 2015 att ta fram en kulturpolitisk strategi. Denna ska stärka och utveckla förutsättningarna för att alla kommunens medborgare ska ha möjlighet till ett aktivt liv, dessutom ska strategin ge vägledning till satsningar och framtida aktiviteter. Genom strategin ska medborgare ha möjlighet att tyda en riktning för kulturnämndens verksamhet de kommande åren.

Kulturnämnden har ansvar för såväl bidrag och stöd till kulturföreningar, sociala föreningar, studieförbund och pensionärsorganisationer som egna kulturinstitutioner.

Kulturnämnden erbjuder genom dessa verksamheter kommunens invånare och besökare ett rikt och varierat utbud av olika upplevelser inom kultur-, folkbildnings- och upplevelsesektorn.

Barn och ungdomar ges möjlighet till en meningsfull och stimulerande fritid genom trygga och drogfria mötesplatser på kommunens olika kulturinstitutioner.

Kulturinstitutionerna i kommunen används frekvent av såväl medborgare, turister som föreningar och skolor.

Kulturnämnden i Trelleborgs kommun vill stärka och utveckla kultursektorn och dess utbud i Trelleborg.

Den kulturpolitiska strategin ska ange inriktning för stödet till föreningar och ange tydliga uppdragsbeskrivningar för institutionerna i Trelleborgs kommun.

Strategin ska spegla trender och tendenser och relatera till de utmaningar som finns i samhället.

Den kulturpolitiska strategin beslutas av kulturnämnden och svarar till vilka aktiviteter och satsningar som bör genomföras för att skapa ett meningsfullt kulturutbud för Trelleborgs medborgare och hitresta.

Åtgärder ska tas fram utifrån målen och intentionerna i strategin.

Den kulturpolitiska strategin ska ge en framtidsvision och vägledning för kulturnämnden och dess verksamhet.

Den kulturpolitiska strategin ska ligga till grund för verksamhetsplaner och aktiviteter och ska även tydliggöra nämndens ansvar och fokusområden och användas i kommunikation med medborgare och övriga intressenter.

Syftet med strategin är att ta fram en politisk viljeinriktning med mål och prioriterade områden. Det ska öka möjligheten för allmänheten att aktivt ta del av Trelleborgs kommuns rika kulturliv och för institutioner och kulturföreningar att utveckla sin verksamhet. Strategin ska tydliggöra hur kulturvärden ska implementeras i all kommunal verksamhet.

Begrepp

För att tydliggöra vad som menas med de olika begrepp och uttryck som strategin innehåller, följer en kort begreppsförklaring.

Kulturnämnden

Kulturnämnden består av 22 politiker som har det yttersta ansvaret för styrningen av kulturverksamheten, aktiviteterna samt resursfördelning inom nämndens verksamhetsområde.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningen består av tjänstepersoner i en utförandeorganisation och de verkställer politiska beslut, samt tar fram relevanta underlag till beslutsfattare.

Väldigt stor del av personalen är utlokaliserade på de olika kulturinstitutionerna där de är professionella kulturutövare.

Kultur

Ordet kultur kommer från latin, Cultura, det betyder odling, bildning, bearbetning och härstammar från Colo som betyder odla.

Kultur har fått en bred betydelse och avser i stora drag mänsklig aktivitet.

Det handlar om människans olika livsmönster, språk, konst, värderingar och institutioner som generellt sett överförs mellan generationer.

Kultur refererar ofta till en universell mänsklig kapacitet för att klassificera och kommunicera erfarenheter materiellt och symboliskt.

Den höga kulturella förmågan har länge betraktats som en definierande egenskap hos människan.

Med kultur menar kulturnämnden musik, dans, konst, teater, film, kulturarv och litteratur, hantverk och historia.

Kulturmiljö

En miljö som formats av mänsklig aktivitet och som berättar om människors liv. Fornlämningar, byggnader, samhällen, bebyggelse är exempel på vad detta begrepp kan innefatta. Kulturmiljö är ett dynamiskt begrepp, ständigt i förändring beroende av människan.

Kulturarv

Kulturarv är ett vidare begrepp än kulturmiljö, här inkluderas förutom fysiska förteelser även berättelser, traditioner och andra värden som förs vidare i generationer och samhällen. Skillnaden mellan kulturarv och kulturmiljö är framför allt att det förra har varit föremål för viss värdering och blivit definierat och utnämnt till kulturarv.

Kulturvård

Detta innebär konsten att bevara, utveckla och bruka samhällets kulturarv.

Kultur i Trelleborg

Kultur är en unik kraft i samhället, något som i princip alla berörs av på olika sätt i sin vardag, på sin fritid, genom sitt arbete och vid olika skeden i livet.

Att ha möjlighet att utöva och/eller ta del av olika typer av kulturyttringar är viktigt för människors psykiska och fysiska hälsa.

Enligt alla undersökningar är en av de viktigaste parametrarna för inflyttning till en kommun just kulturutbudet.

Kultur är en av de starkaste kreativa krafterna som människan har och så har det alltid varit oavsett samhällsklass eller från vilken världsdel man kommer ifrån.

Kultur är det enda språk som är världsomspännande och som alltid berör på ett eller annat sätt.

Kultur är inte bara en fritidsaktivitet för de som deltar i föreningar, inte heller bara ett medel för att uppnå t.ex. förbättrade skolresultat, ökad läsförståelse, integration mm utan också en mycket stor professionell bransch.

Kommunens egna institutioner består av biblioteken, Kulturskolan och Trelleborgs museer.

Dessutom finns Stadsparkspaviljongen, Parken samt Kultur- och evenemangsenheten.

Här arbetar många professionella kulturutövare/arbetare inom sina specialistområden.

Utöver dessa renodlade kommunala verksamheter bedrivs det kultur i stor omfattning genom de olika religiösa samfunderna, studieorganisationerna, professionella kulturutövare, ideellt drivna museer, biograf och privata aktörer.

Trelleborgs rika föreningsliv täcker in allt ifrån körsång, stora orkestrar, arrangerande konst- och teaterföreningar, byalag och mycket annat. I relation till andra kommuner har Trelleborg fortfarande en stor andel föreningsaktiva.

Den aktiva föreningskulturen i Trelleborg har skapat ett stort engagemang och deltagande bland kommunmedborgarna.

Många Trelleborgare lever ett aktivt liv och förbättrar folkhälsotalen i kommunen.

Det förekommer dock skillnader när det gäller ett aktivt liv.

I socioekonomiskt utsatta områden deltar barn och unga inte i lika stor utsträckning i föreningsliv och i Kulturskolans verksamhet som i andra områden. Dessutom finns det andra grupper i samhället som inte finns representerade i lika stor utsträckning inom föreningar.

Detta är något som kulturnämnden arbetar aktivt för, allas rätt och möjlighet att delta i föreningsliv och kultur.

Kulturlivet i Trelleborg är ett viktigt led i turistnäringen

Kulturutbud och kulturföreningar och andra aktörer på denna arena är helt avgörande för integrationsarbetet i hela kommunen.

Vision/Värdegrund

Strategin bygger på Trelleborgs övergripande vision och värdegrund. Trelleborgs kommuns vision är följande: *Trelleborg ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och en långsiktigt hållbar tillväxt.*

Kommunens samlade värdegrund är: Öppenhet, Respekt och Ansvar (ÖRA).

Integration

Kultursektorn är en oerhört viktig del i integrationsarbetet vilket blir viktigare och viktigare i samhället som helhet.

Demokrati och delaktighet

Kulturnämnden ska verka för att öka dialogen med berörda kulturintressenter. Demokrati och delaktighet ska utövas jämställt och oavsett bakgrund.

Jämställdhet

Ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra verksamheterna liksom säkerställande av att miljöer och lokaler som används för kulturella syften skall vara inkluderande och fysiskt tillgängliga oavsett funktionsvariationer.

Förutsättningar

- Kulturstiftelser ska vara välkomnande **mötesplatser** tillgängliga för kommunens alla medborgare och besökare
- Kultur i Trelleborg ska utgå ifrån ett kulturliv med **kvalitet, bredd och mångfald**
- Dialog och samverkan ska ske med föreningar för att ta till vara på **ideella krafter**
- Kultur ska utövas för **kulturens skull** och främja människors bildningssträvanden och eget skapande, stimulera till kreativitet och bidra till upplevelser och möten.
- Kulturpolitiken ska bidra till en hållbar och god **samhällelig utveckling** för att göra Trelleborg till en attraktiv kommun
- Kulturen ska **utbilda, lära och engagera** och bidra till en aktiv lokal demokrati
- **Barn och ungas** rätt till kultur ska särskilt uppmärksammas

Strategier och åtgärder

Strategin med Kulturnämndens verksamheter och med denna kulturpolitiska strategi är att alla kommunens medborgare och turister ska ges samma möjlighet att utöva och/eller ta del av ett gott kulturutbud på lika villkor utifrån olika behov och förutsättningar.

Utmaningar

- Ta till vara på potentialen i kulturen och kulturarvet för lokal, regional och nationell **hållbar utveckling** (socialt, samhällsbyggnadsmässigt och ekonomiskt)
- Förstärka **samverkan** mellan offentliga/ideella organisationer, privata/offentliga aktörer, mellan kommuner/region, och nationella/internationella aktörer
- Lyfta **kulturens egenvärde** (samhällskritik/demokrati/integration/jämställdhet/kreativitet)
- Kultur för kulturens egen skull – livskvalitet
- Kultur och kulturarv - en kraft värd att bevara och synliggöra.

Strategier/utvecklingsområden

- Vi har ett levande **kulturarv** som ska bevaras, användas och utvecklas
- Kulturens roll i **samhällsbyggnadsprocessen** ska utvecklas
- **Barn och ungas** rätt till kultur ska uppmärksammas
- **Kulturell mångfald** ska utvecklas
- **Samverkan och utbyte** ska uppmuntras
- **Kulturen är en viktig del i integrationsarbetet**
- **Bredd och kvalitet ska genomsyra all verksamhet**

I den kulturpolitiska strategin har nio olika strategiska inriktningar identifierats.

Dessa är beskrivna nedan tillsammans med ett antal åtgärder eller uppdragsbeskrivningar som föreslås för att uppnå strategin.

Åtgärderna kan komma att utvecklas och uppdateras allt eftersom kulturnämndens verksamhet utvecklas och beroende av omvärldens utveckling.

Strategiska inriktningar

Strategin är uppdelat i nio olika strategiska inriktningar där det finns behov av utveckling och/eller förtydligat uppdrag.

1. Biblioteksverksamheten
2. Den museala verksamheten och kulturarvet
3. Kulturskolan
4. Allmänskulturen
5. Den ideella sektorn
6. Andra aktörer (professionella, religiösa, studieförbund m fl.)
7. Lokaler och mötesplatser
8. Kulturens roll i samhällsbyggnad
9. Kulturturism

Den kommunala biblioteksverksamheten

Uppdragsbeskrivning:

Biblioteket är en lagstadgad verksamhet och följer de uppdragsbeskrivningar som är angivna i bibliotekslagen. Utöver bibliotekslagen styrs verksamheten utifrån de mål och verksamhetsbeskrivningar som återges i kommunens biblioteksplan.

Uppdraget är att biblioteken ska vara lättillgängliga och erbjuda god och relevant litteratur samt bra forskningsmöjligheter för alla kommuninvånare.

Barn- och ungdomsverksamheten ska prioriteras med läsfrämjande åtgärder.

Skolbiblioteken i grundskolan och mediateken på gymnasiet ligger inte inom bibliotekets uppdrag utan ligger helt under skolans och gymnasiet ansvar. Däremot är skolbibliotekens och mediatekens kvalitet avgörande för i vilken utsträckning biblioteket ska nå uppsatta mål, särskilt vad gäller kommunens barn och ungdomar. Skolbibliotekariepoolens verksamhet och den verksamhet som mediateken bedriver är därför av stor betydelse även för folkbiblioteken.

Biblioteken skall stimulera människor att söka kunskap, information och kulturupplevelser.

Verksamheten skall bidra till en ökad medvetenhet och till ett engagemang i den demokratiska processen och aktivt medverka till att utjämna sociala, ekonomiska, regionala och utbildningsbetingade klyftor i samhället. Biblioteket skall också vara en viktig del i kulturgarantin.

Den museala verksamheten och kulturarvet

Uppdragsbeskrivning:

Museernas uppdrag är att vara kunskapsinstitutioner med ansvar att med öppenhet och olika perspektiv förmedla ett reflekterande förhållningssätt till historia och omvärld. Trelleborgs museer ska arbeta med de antikvariska frågorna och ska åt invånarna bevara och levandegöra kulturarv och minnen från Trelleborg och Söderslätt. Kulturplatser och – objekt ska definieras och identifieras. De ska också erbjuda besökarna att ta del av dagens kultur av olika slag. Museerna ska tillhandahålla ny kunskap, inspiration, intryck och upplevelser. De ska väcka lust att veta mer och vara tillgängliga för alla, oavsett fysiska, kulturella och sociala förutsättningar.

Trelleborgs museala verksamhet består av Trelleborgs museum, Axel Ebbes Konsthall, Trelleborgen och Borgquistska hattmuseet (drivs i samarbete med den ideella sektorn) – var och en med sin särart.

Museerna ska vara en given och viktig mötesplats för erfarenhetsutbyte och dialog. Det ska vara enkelt för besökarna att interagera och engagera sig i museernas verksamhet.

De är också viktiga för Trelleborgs identitet och en betydelsefull resurs för turistnäringen i kommunen. Museerna ska vara fria att besöka för barn och ungdomar upp till 20 år.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp och museipedagogiken ska nå ut till alla skolor. Kulturgarantin och Skapande skola är viktiga komponenter i detta arbete.

Museernas pedagoger arbetar på olika sätt med kulturarvet; ofta med museernas samlingar och utställningar som grund. Den pedagogik museerna erbjuder är ofta hands-on-baserad, och en viktig resurs och komplement för övrig skolverksamhet.

Museerna är också viktiga för såväl språkinläring som för historisk och kulturell introduktion för invandrare.

Kulturskolan

Uppdragsbeskrivning:

Som den nationella utredningen föreslår är det viktigt att kulturskolans verksamhet präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd. Vidare ska en kulturskola verka i för verksamheten ändamålsenliga lokaler med ändamålsenlig utrustning, aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet och arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot det övriga samhället.

Kulturskolan ska utifrån detta ha ett brett utbud och en mångfald som ska vara attraktiv för alla kommunens barn och ungdomar.

Kulturskolan skall vara tillgänglig för alla barn och ungdomar boendes i kommunen och verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler.

En viktig del är att genom uppsökande verksamhet ge barn och unga kännedom om kulturskolan och vilka möjligheter till fritidssysselsättning denna kan ge.

Kulturskolan skall också aktivt medverka till att det lokala kulturlivet i kommunen blir välfungerande.

Kulturskolans uppdrag är att vara bärare av kulturarvet och föra detta vidare till kommande generationer samtidigt som nya trender och kulturyttringar måste få plats.

Allmänskulturen

Uppdragsbeskrivning:

Allmänskulturen innefattar allt det som inte ryms inom ovan beskrivna institutioner. Uppdraget är att allmänskulturen ska genomsyras av stor bredd på utbud för alla åldrar och enskilda smakriktningar.

Föreningarna och studieförbunden ska stödjas i sin verksamhet såväl ekonomiskt som via arrangemangstekniskt stöd.

Då nämndens Kultur- och evenemangsenhet genom reglementet har som uppdrag att vara utförare för kommunens samtliga evenemang är den ett viktigt nav inom allmänskulturen. Evenemang och kulturarrangemang med professionella utövare för alla åldrar och smakriktningar ska årligen genomföras.

Parkens lokaler ska hyras ut till föreningar, internt inom kommun, till företagare och privatpersoner för allehanda aktiviteter. Besökarna ska ha tillgång till modern teknik anpassad för deras evenemang. Aktörer som kulturföreningar och privata nöjesbolag m.fl. ska ges möjlighet att arrangera kulturevenemang.

Stadsparksscenen ska under sommarhalvåret fungera som en naturlig samlingspunkt för trelleborgare och turister.

Kulturgarantin är ett viktigt incitament för att kunna garantera att alla kommunens barn i åldern fyra till sexton år kan få uppleva minst en professionell kulturupplevelse per läsår. Detta skall ske i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Kulturgaranti i äldreomsorgen

Kulturnämnden vill samverka med Socialnämnden för att tydliggöra och öka användandet av kulturyttringar i äldreomsorgen. De positiva effekterna av detta är väl kända och tydliga.

Kommunarkiv

I kommunarkivet förvaras kommunala handlingar från 1863 för alla de 30 kommuner som numera tillhör Trelleborgs kommun. Dessutom finns Arbetarekommunens arkiv och Trelleborgs museers arkiv. Äldre handlingar är slutarkiverade på Landsarkivet i Lund.

Dessa viktiga delar av kulturarvs- och bevarandearbete skulle kunna organiseras under kulturnämndens verksamheter som ett samlat arkiv för ännu bättre synergieffekter och verksamheter.

Den ideella sektorn

Trelleborgs rika föreningsliv täcker in det mesta inom kultursektorns utbud och är mycket viktigt för det samlade kulturlivet i hela kommunen.

Strategiska mål:

- Öka dialogen inom "Trelleborg Tillsammans"
- Ökade resurser till den ideella sektorn
- Intensifiera samverkan med den ideella sektorn
- Arbeta för gemensam profilering av kulturen och därigenom hela kommunen i form av PR, marknadsföring – inte minst via turistbyrån.
- Samverka med den ideella sektorn i integrationsarbetet

Andra aktörer (professionella, studieförbund, religiösa samfund etc.)

I Trelleborgs kommun bedrivs det kultur i stor omfattning genom de olika religiösa samfunden, studieorganisationerna, professionella kulturutövare och privata aktörer.

Strategiska mål:

- Ökad dialog och samverkan med ovan nämnda sektor
- Arbeta för gemensam profilering av kulturen och därigenom hela kommunen
- Ökade resurser till studieförbunden
- Skapa ett nätverk för professionella kulturutövare (KKN)

Lokaler och mötesplatser

I Trelleborgs kommun ska det finnas lokaler och mötesplatser som är väl anpassade för olika kulturella aktiviteter.

Fler lokaler behövs för att täcka behoven som finns. Även utanför centralorten ska trygga mötesplatser finnas i form av t.ex. biblioteksfilialer.

Strategiska mål:

- Skapa en samlingslokal för konserter, teater och kongresser med ca 600 publika platser
- Föreningshus, replokaler mm i Skyttsgården
- Verka för att en biblioteksfilial/Fritidsgård i östra delarna i Trelleborg blir verklighet
- Ta hand om alla mindre museala samlingar i någon form av lokal

Kulturens roll i samhällsbyggnaden

Trelleborgs kulturinstitutioner bidrar starkt till att skapa den attraktiva staden. Kulturnämnden ska arbeta för ett rikt kulturliv som kan medverka till att utveckla och stärka Trelleborgs profil. Trelleborgs kulturinstitutioner bidrar starkt till att skapa den attraktiva staden i Trelleborgs kommun.

Ett attraktivt samhälle kan locka till sig såväl besökare som nya boende, samt tillgodose det behov som finns hos invånarna.

Strategiska mål:

- I alla kommunala byggprojekt bör 1 % av byggprojektets budget avsättas till konstnärlig gestaltning.

TRELLEBORGS KOMMUN

- Förvaltningen ska företräda och visa kulturmiljövärden i planeringsprocesser och öka intresset och förståelsen för konst och kultur som utvecklingsfaktor
- Kulturnämnden ska ha en rådgörande roll vid planering av nya områden där nämndens verksamhet ska finnas.
- Vid nybyggnation och renovering ska hänsyn tas till behovet av mångfunktionella anläggningar.
- Öppna mötesplatser t.ex. replokaler ska skapas för barn och ungdomar där möten kan ske.

Kulturturism

Kommunens kulturverksamheter är viktiga för besöksnäringen, och kallas ibland för kulturturism. Kulturturism utgörs av besök som helt eller delvis motiveras med intresset för attraktioner och aktiviteter knutna till historien, konsten, livsstilen eller kulturarvet på destination.

Strategiska mål:

Kommunens destinationsbolag i samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen kartlägger gemensamt kulturturistiska besöksmål i vid bemärkelse där både attraktionskraft och hållbarhet analyseras för att ge en bättre förankrad bild av vilka utvecklingsprojekt som bör prioriteras sett ur ett rent turistiskt perspektiv.

Genomförande och uppföljning

Genomförande

En aktivitetsplan ska tas fram efter beslut om antagande av strategin. Utformningen av denna aktivitetsplan ska göras som en "25-lista", detta innebär att 25 aktiviteter ska listas. Listan ska sedan kommuniceras internt och externt för att tydliggöra aktiviteter och den verksamhet som bedrivs inom kulturnämndens område.

Vid årsredovisning ska framsteg inom områden som belyses i denna strategi lyftas.

Strategin och dess mål ska ligga till grund för verksamhetsplaner och aktiviteter som genomförs inom kulturnämndens verksamhet.

Uppföljning

Strategin ska följas upp minst en gång per mandatperiod. I uppföljningen ska föreningar och andra aktörers delaktighet säkerställas. En representativ grupp ska vara involverade i en reviderings-/uppföljningsprocess. Eventuella ändringar ska godkännas av kulturnämnden och om inga ändringar krävs ska dokumentet aktualiseras.